

ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

м. Київ, майдан Незалежності, 2.

Адреса для листування: вул. Шота Руставелі, 39-41, м. Київ, 01601

Тел. (044) 289-09-93, факс (044) 289-55-80, 289-66-07. E-mail: fpsu@fpsu.org.ua. Код ЄДРПОУ 00014479

29.01.2015 № 13/01-19/92

На № _____ від _____

*Про реформування системи
загальнообов'язкового державного
соціального страхування*

**Голові ЦК Профспілки
працівників освіти і науки
України**

ТРУХАНОВУ Г.Ф.

Шановний Георгію Федоровичу!

На Ваше звернення стосовно відсутності фінансування санаторіїв-профілакторіїв за рахунок коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку із прийняттям 29 грудня 2014 року Закону України «Про реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізацію фонду оплати праці», що набрав чинності з 1 січня 2015 року, повідомляємо.

Зазначені зміни було прийнято незважаючи на категоричну позицію профспілок щодо необхідності збереження оздоровчих заходів як виду профілактики захворювань серед застрахованих осіб, тобто всіх соціальних послуг, які надавалися раніше - це санаторно-курортне лікування застрахованих осіб і членів їхніх сімей, часткове фінансування санаторіїв-профілакторіїв, оздоровлення дітей, фінансування ДЮСШ, придбання дитячих новорічних подарунків.

Враховуючи те, що Кабінетом Міністрів України розроблятимуться зміни до Державного бюджету України на 2015 рік та готуватимуться зміни до інших законодавчих актів, Федерація профспілок України підготувала законопроект щодо відновлення фінансування зазначених соціальних послуг за рахунок соціального страхування (додається). Його направлено Кабінету Міністрів України.

Разом з тим, просимо використати його для опрацювання з народними депутатами України, з якими співпрацюють профорганізації Профспілки.

Додаток: на 6 арк.

З повагою,

**Голова Федерації
профспілок України**

Г.В. Осовий

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань загальнообов'язкового державного соціального страхування»

Верховна Рада України постановляє:

I. У Законі України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування»:

- 1) пункт 10 частини першої статті 7 викласти в такій редакції:
«10) розглядає та затверджує річні бюджети Фонду та звіти про їх виконання, порядок використання коштів бюджету та коштів резерву Фонду;»;
- 2) пункт 4 частини першої статті 20 викласти в такій редакції:
«4) оплата лікування в реабілітаційних відділеннях санаторно-курортного закладу після перенесених захворювань і травм, часткове фінансування санаторно-курортного лікування застрахованих осіб і членів їхніх сімей та часткове фінансування санаторіїв-профілакторіїв»;
- 3) пункт 2 частини першої статті 50 доповнити абзацом четвертим такого змісту:
«у фінансуванні заходів, передбачених державними цільовими, програмами поліпшення стану безпеки, умов праці та виробничого середовища».
- 4) виключити частину одинадцяту розділу VII «Прикінцеві та перехідні положення».

II. В Основах законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування:

- 1) абзац четвертий частини четвертої статті 15 викласти в редакції:
«затверджує річні бюджети фонду та звіти про їх виконання, порядок використання коштів з окремих видатків бюджету фонду;»;
- 2) пункт 3 частини першої статті 25 доповнити абзацами четвертим і п'ятим такого змісту:
«допомога на поховання (крім поховання пенсіонерів, безробітних та осіб, які померли від нещасного випадку на виробництві);
забезпечення оздоровчих заходів;».

III. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.
2. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:
 - 1) привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;
 - 2) забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;
 - 3) забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Порівняльна таблиця
до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань загальнообов'язкового державного соціального страхування»

№ п/п	Чинна редакція	Редакція, що пропонується
1	Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» Стаття 7. Повноваження правління Фонду соціального страхування України 1. Правління Фонду: 10) схвалює проект річного бюджету Фонду (постатейно за доходами і видатками, визначеними законом) та подає його в установленому порядку центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах трудових відносин, соціального захисту населення, для внесення на затвердження Кабінету Міністрів України;	Стаття 7. Повноваження правління Фонду соціального страхування України 1. Правління Фонду: 10) розглядає та затверджує річні бюджети Фонду та звіти про їх виконання, порядок використання коштів бюджету та коштів резерву Фонду;
2	Стаття 20. Види матеріального забезпечення та соціальних послуг за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втрагою працездатності 1. За страхуванням у зв'язку з тимчасовою втрагою працездатності надаються такі види матеріального забезпечення та соціальних послуг: 4) оплата лікування в реабілітаційних відділеннях санаторно-курортного закладу після перенесених захворювань і травм.	Стаття 20. Види матеріального забезпечення та соціальних послуг за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втрагою працездатності 1. За страхуванням у зв'язку з тимчасовою втрагою працездатності надаються такі види матеріального забезпечення та соціальних послуг: 4) оплата лікування в реабілітаційних відділеннях санаторно-курортного закладу після перенесених захворювань і травм, часткове фінансування санаторно-курортного лікування застрахованих осіб і членів їхніх сімей, та часткове фінансування санаторіїв-профілакторіїв.

3	Стаття 50. Профілактика нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань 1. Фонд здійснює заходи, спрямовані на запобігання нещасним випадкам, усунення загрози здоров'ю працівників, викликані умовами праці, у тому числі: ... 2) бере участь: у навчанні, підвищенні рівня знань працівників, які вирішують питання охорони праці; у здійсненні наукових досліджень у сфері охорони та медицини праці;	Стаття 50. Профілактика нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань 1. Фонд здійснює заходи, спрямовані на запобігання нещасним випадкам, усунення загрози здоров'ю працівників, викликані умовами праці, у тому числі: ... 2) бере участь: у навчанні, підвищенні рівня знань працівників, які вирішують питання охорони праці; у здійсненні наукових досліджень у сфері охорони та медицини праці; у фінансуванні заходів, передбачених державними цільовими програмами поліпшення стану безпеки, умов праці та виробничого середовища.
4	Розділ VII ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ 11. Зупинити з 1 січня 2015 року до стабілізації фінансово-економічного становища держави перерахунок сум щомісячних страхових виплат, який проводиться з 1 березня наступного року у разі зростання у попередньому календарному році середньої заробітної плати у галузях національної економіки за даними центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики. Відновлення такого перерахунку визначається законом.	Виключити
5	Основи законодавства України про загальнообов'язкове страхування Стаття 15. Управління страховими фондами Правління страхового фонду: ... схвалює проекти річних бюджетів фонду та подає в	Стаття 15. Управління страховими фондами Правління страхового фонду: ... затверджує річні бюджети фонду та звіти про їх виконання,

установленому порядку центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах трудових відносин, соціального захисту населення, для внесення на затвердження Кабінету Міністрів України звіти про їх виконання, порядок використання коштів з окремих видатків бюджету фонду;	порядок використання коштів з окремих видатків бюджету фонду;
6 Стаття 25. Види соціальних послуг та матеріального забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням За загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням надаються такі види соціальних послуг та матеріального забезпечення: 3) страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності; допомога по тимчасовій непрацездатності (включаючи догляд за хворорою дитиною); допомога по вагітності та пологах; допомога на поховання (крім поховання пенсіонерів, безробітних та осіб, які померли від нещасного випадку на виробництві); забезпечення оздоровчих заходів.	Стаття 25. Види соціальних послуг та матеріального забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням За загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням надаються такі види соціальних послуг та матеріального забезпечення: 3) страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності; допомога по тимчасовій непрацездатності (включаючи догляд за хворорою дитиною); допомога по вагітності та пологах; допомога на поховання (крім поховання пенсіонерів, безробітних та осіб, які померли від нещасного випадку на виробництві); забезпечення оздоровчих заходів.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань загальнообов'язкового державного соціального страхування»

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Прийняття зазначеного законопроекту обумовлено необхідністю відновити повноваження правління Фонду соціального страхування щодо затвердження бюджету Фонду, оскільки передача цієї функції у липні 2014 року Кабінету Міністрів України призвела до зниження статусу правління Фонду як самоврядної організації і втрачено оперативність прийняття рішень по вирішенню існуючих проблем. Так, за минулий період Кабінетом Міністрів України не були затверджені бюджети фондів ні на 2014 рік, як це було передбачено законом, ні на 2015 рік.

Потребує відновлення прав застрахованих осіб в частині реалізації профілактичних заходів з оздоровлення шляхом фінансування санаторно-курортного лікування за рахунок коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування та лікування в санаторіях-профілакторіях. Адже майже в 200 санаторно-курортних закладах, де працює понад 16 тисяч працівників, щорічно лікувалися більше 250 тисяч осіб. У 60 санаторіях-профілакторіях підприємств та 63 навчальних закладів оздоровлювалися більше 92 тисячі осіб.

Крім того, доцільним є збереження за об'єднаним фондом функції участі у фінансуванні загальнодержавних програм поліпшення стану безпеки, умов праці та виробничого середовища, які спрямовані на вирішення нагальних загальнодержавних проблем у цій сфері, актуальність яких підвищується у зв'язку з необхідністю імплементації Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС.

Скасуванням за рахунок часткової оплати з коштів соціального страхування лікування в санаторних закладах застраховані особи позбавляються профілактики захворювань, а це, у свою чергу, призведе до росту захворюваності та зростання видатків Фонду на виплату допомоги по тимчасовій непрацездатності. До санаторно-курортних закладів направляються працівники і члени їхніх сімей за направленням лікарів для лікування відповідного профілю захворювання, що дозволяє знижувати і попереджувати ріст випадків інвалідності, скорочення термінів тимчасової непрацездатності, збереження трудового потенціалу країни. Зазначене вкрай важливо для нашої країни. Адже питома вага працівників, які працюють в умовах, що не відповідають санітарно-гігієнічним нормам, стабільно зростає, на стан здоров'я негативно впливають наслідки Чорнобильської катастрофи. Санаторно-курортного лікування потребують громадяни, які постраждали внаслідок антитерористичної операції. Враховуючи існуючий рівень оплати праці в країні та вартість путівки на санаторно-курортне лікування переважна більшість працівників не в змозі самостійно придбати такі путівки.

Крім того, необхідно забезпечити повноцінний, своєчасний та ефективний соціальний захист потерпілих на виробництві шляхом періодичного підвищення страхових виплат у зв'язку з ростом середньої заробітної плати в країні.

2. Мета і шляхи її досягнення

Внесення змін до чинного законодавства з метою створення умов для відновлення в правах застрахованих осіб у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування, оперативності прийняття рішень по вирішенню проблем застрахованих осіб, повноцінності та своєчасності надання їм страхових допомог.

З метою підвищення ефективності та оперативності прийняття рішень по вирішенню проблем застрахованих осіб змінами до статті 7 Закону пропонується надати повноваження по затвердженню бюджету правлінню Фонду соціального страхування.

Предбачаються зміни до статті 20 Закону, суть яких полягає у відновленні часткового фінансування за рахунок коштів соціального страхування такого виду

соціальних послуг як профілактика захворювання застрахованих осіб шляхом санаторно-курортного лікування застрахованих осіб і лікування їх в санаторіях-профілакторіях, що дозволить знизити чисельність страхових випадків пов'язаних із захворюваністю та зменшити видатки Фонду соціального страхування на виплату допомоги по тимчасовій непрацездатності, знизити і попередити ріст випадків інвалідності, скорочення термінів тимчасової непрацездатності, збереження трудового потенціалу країни.

Пропонується вилучити пункт 11 Прикінцевих та перехідних положень Закону, яким передбачено зупинення з 1 січня 2015 року до стабілізації фінансово-економічного становища держави перерахунок сум щомісячних страхових виплат, який проводиться з 1 березня наступного року у разі зростання у попередньому календарному році середньої заробітної плати у галузях національної економіки за даними центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики, як такий, що звужує матеріальні права застрахованих осіб.

3. Правові аспекти

Нормативно-правовими актами, що діють у даній сфері правового регулювання є закони України: Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування, «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування».

4. Фінансово-економічне обґрунтування

Втілення положень акта не потребуватиме витрат коштів Державного бюджету України чи місцевих бюджетів.

Сума фінансування витрат на санаторно-курортне лікування визначатиметься правлінням Фонду соціального страхування виходячи з фінансових можливостей Фонду, в першу чергу за рахунок зменшення видатків на виплату допомоги по тимчасовій непрацездатності та інших заходів. Для фінансування перерахунку сум щомісячних страхових виплат, який проводиться з 1 березня наступного року у разі зростання у попередньому календарному році середньої заробітної плати, необхідні кошти визначатимуться правлінням Фонду при затвердженні бюджету Фонду.

5. Позиція заінтересованих органів

Проект акта потребує погодження із зацікавленими центральними органами виконавчої влади.

6. Регіональний аспект

Проект акта не стосується питання розвитку адміністративно-територіальних одиниць.

6¹. Запобігання дискримінації

У проекті акта відсутні положення, які містять ознаки дискримінації.

7. Запобігання корупції

У проекті акта відсутні правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень.

8. Громадське обговорення

Проект акта не потребує проведення консультацій з громадськістю.

9. Позиція соціальних партнерів

Законопроект потребує узгодження із соціальними партнерами.

10. Оцінка регуляторного впливу

Проект не є регуляторним актом.

11. Прогноз результатів

Реалізація проекту акта забезпечить повноцінне, оперативне та ефективне забезпечення застрахованих осіб страховими виплатами та соціальними послугами.